

“Isoro perengede lori pipe Shariah ati ewu dida adadaale”

Agba aafa Muhammad ḥomqo Salihu Al-Uthaymiin May God
have mercy on him

Ni orukọ Ọlǫhun, Ọba Ajoké aye, Ọba Aşaké ǫrun.

Gbogbo ọpẹ ti Ọlǫhun nii şe. A dupé fun Un, a törö iranlöwö Rẹ, a si wa aforijin Rẹ, a si tun tuuba lọ si ọdọ Rẹ. Bakan naa, a fi Ọlǫhun wa işo nibi aburu ẽmi wa ati aburu işe ǫwó wa. Dajudaju ẽníkèni ti Ọlǫhun ba ti tọ sɔnà ko si ẽni ti o le şì i lọnà. Ẽníkèni ti Ọlǫhun ba si yönđa işına fun, ko si ẽni ti o le fɔnà mò ɔn.

Mo wa jéri pe ko si ẽníkankàn ti ijɔsin ododo tò si i ayaafi Ọlǫhun Allah Ọkan soso ti ko ni orogun. Mo si jéri pe dajudaju Anòbi Muhammad èru Rẹ ni, Ojisé Rẹ si ni pèlu. Ọlǫhun ti ɔla Rẹ ga ju fi ɔnaamò ati ẽsin ododo ran an. O si jişé naa de ogongo. O tun pe işe ifòkantan ti Ọlǫhun fi şo ɔ, o si şo ɔrò imòran fun awa ijo rẹ. O si jagun si oju ɔna Ọlǫhun gęgę bi o şe tò ati bi o şe yé titi ti o fi pada sòdò Ọba rẹ.

O si fi awon ijo rẹ sori ɔna to mòlę gboo ti ɔsan rẹ ati oru rẹ jẹ bakan naa (nibi imòlę). Ko si ẽníkan ti yoo kuna lati tò ɔna naa ayaafi ẽni ti yoo parun. O şalaye si oju ɔna yii gbogbo nkan ti awon ijo yii yio bukata si nibi gbogbo igbokegbodo wọn debi pe Abu Dharri - ki Ọlǫhun ba wa yönü si i - fi şo wípe Koda Anòbi - ki iké ati ɔla Ọlǫhun maa ba a - ko fi eyé to nfi iyé apa rẹ mejeeji loju sanmò silé lai şalaye imò fun wa nipa rẹ. Arakunrin kan ninu awon ɔşebò şo fun Salman - ki Ọlǫhun ba wa yönü si i - wípe Anòbi yin ti kò yin ni gbogbo nkan titi to fi dori ilana bi a şe nše igbónṣe! Salman nibę̄ ni, o ti kò fun wa lati doju kò kiblah(ibudojukò irun) ti a ba fę şe gaa tabi

eyo, ati lati ma lo okuta ti ko to mëta lati fi şe imora, ati lati maa fi qwo qutun taaba ati lati maa fi igbonse awon ेranko to ti gbé tabi eegun ेran taaba. Iwo naa o maa ri i pe Olóhun ti ọla Rè ga ti şalaye sinu Alukurani alaponle gbogbo origun (ipile) ेsin ati awon ẹka rè. O şalaye imo imolohun loakan ati oniruuru(ipin) rè. Koda O salaye awon ẹkọ ijoko awujọ ati bi a şe maa ngba iyonda ti a ba fẹ wole élomiran. Olóhun Allah so wípe :

“Eyin ti e gba Olóhun gbó lodo do nigba ti won ba so fun yin pe ki e sun nibi awon ibujoko awujọ yin, e ri i pe e sun, Olóhun naa yoo fi aaye gba eyin naa”

(Suratul Mujaadalah :11)Allah tun so pe:

“Eyin ti e gbagbo lodo do e o gbodò wo ile ti kii şe tiyin ayaafi ki e kókó gba iyonda ki e si salamo si awon araale naa, şise eyi lo dara fun yin julò ti waasi Olóhun ba nwulo fun yin. Ti e ko ba şe akiyesi ẹnikéni ninu ile naa, e o gbodò wole ayaafi ki won o yonda fun yin, ti won ba si so fun yin pe ki e pada e gbodò pada ni, şise eleyii lo mo ti o si rewa fun yin. Dajudaju Olóhun ni imo si gbogbo nkan ti e nşe”

(Suratul Nuur :27-28.)Koda to fi dori ẹkọ aṣo wiwò ati imura, Olóhun ti ọla Rè ga so pe: “Ati awon ti won ti koja ọmọ bibi ninu awon obinrin ti won ko ni ireti ọkọ fifé mo, ko si eşe fun won ti won ba bò jalibaba won silé ṣugbón lai nii maa polowo ọṣo ara won....(Suratul Nuur: 60)

“Iré anobi so fun awon iyawo rẹ ati awon ọmọbinrin rẹ ati awon obinrin awon onigbagbó ododo pe ki won maa wò jalibaba won ki o maa balé, şise bẹ́ lo fi sunmó julò ti awon eniyan yoo fi da won mo bakanna ti won o si ni maa yó won lenu Olóhun ni Qba Alaforijin Oniké”.

{Suratul Ah’zaab: 59}“Won o si gbodò maa rin ni irin ti awon eniyan yoo fi mo ọṣo ti won lo pamò sara won”{suratul Nuur: 31.}“Kii şe iwa oriyin ni ki e maa gba eyinkule wole bi ko şe

wipe işeŋere ni eni naa to ba npaya Olóhun, ki e si maa ba ojuule wole”(Suratul Bakorah: 189)Eleyii ati awon orişirişí eşe, alukurani lo nše afihan pe ęsin Isilaamu yii jé ęsin to kun, to si pe ti ko nilo afikun gegę bi ko şe leto ka şe adinku nkankan ninu rę. Nitorı eyi ni Olóhun şe soro ti O si nroyin Alukurani pe:“A ti so tira yii kalę fun ę, ki o le jé alaye fun gbogbo nkan patapata”(Suratul Nahl : 89)Ko wa si nkan naa ti awon eniyan ni bukaata si ninu eto őrun ati ti aye wọn ti Olóhun ko tii şalaye rę sinu tira Rę tii şe Alukurani, o le jé pəlu őrə taara tabi ko si jé itokasi, o le jé eyi ti a ri gbolohun rę tabi ki o si jé eyi taa gbo ye (lati ara gbolohun)Ęyin őmə iya mi (ninu ęsin) awon eniyan kan maa ntu gbolohun Olóhun ti əla Rę ga to so wipe:“Ko si nkankan to nrin lori ilę tabi ęyę to nfi apa rę mejeeji fo bi ko şe ijo ni awon naa bii ti yin, A ko şe kini Kankan ku ninu Tira naa laikö”{Suratul An'am :38}Awon eeyan yii maa ntu abala“A ko şe kini Kankan ku ninu Tira naa laikö”pe itumö “Tira naa” ni Alukurani, şugbon eyi to jé ododo ni aaye yii ni wipe itumö “ Tira naa” ni LAOHUL MAH'FUS. Eę wa ri őrə ti Alukurani ni tię, Olóhun ti royn rę lona to lagbara ju lilo odi-őrə ę, oun naa ni bi Olóhun şe so pe:“A ti so tira yii kalę fun ę, ki o le jé alaye fun gbogbo nkan patapata”Iroyin yii lagbara o si tun han ju“ A ko şe kini Kankan ku ninu Tira naa laikö ęyin naa ődö Oluwa wọn ni a o ko wọn jö si” ę.

O şe e şe ki ęnikan o so pe nibo la ti le ri iye onka irun maraarun ojoojumo ninu Alukuraani?

ati onka irun kópkán ninu Alukurani?

Bawo ni yoo şe dun un gbo leti wipe ao ri alaye nipa onka rakah irun kópkán ninu Alukurani ti Olóhun si so pe:“A ti so tira yii kalę fun ę, ki o le jé alaye fun gbogbo nkan patapata”Esi őrə yii ni wipe Olóhun ti əla Rę ga so fun wa ninu Tira Rę pe ninu nkan to je ęranyan fun wa ni ki a maa gba nkan ti Anqbi - ki ikę ati əla Olóhun maa ba a - ba so fun wa ati nkan ti o ba şe apejuwe rę fun wa.“Ęnikeni ti o ba ntélé ojise Olóhun, eni naa ti ntélé Olóhun niyen. Şugbon ęnikeni to

ba gunri (ti ko tèle Anobi) ao ran ọ gęęę bii oluşo lori wọn".(Suratul Nisaa: 80)"Ati wipe, e gba ohun ti ojişé ba mu wa fun yin, ohun ti o ba si kɔ fun yin e jina si i, e bera Olóhun, dajudaju Olóhun ifi iya jeni Rę o le koko"(Al'hash'r 7)Ohun ti sunnah ba şe alaye rę, dajudaju Alukurani ti tɔka si iru nkan bę; nitori pe sunnah ipin kan ni ninu ipin meji ti waayi (Imisi) ti

Olóhun sɔkale fun ojişé Rę, ti O si fi mɔ ɔn pin si, gęęę Olóhun şe sɔ pe:"Ati wipe Olóhun Allah sɔ tira naa kalę fun ọ (Alukurani) ati ɔgbon ati pe O fi ohun ti o o mɔ tèle mɔ ọ, atipe ọla Olóhun lori rę tobi jojo".(An-Nisaa' 113)Ni idi eyi, ohun ti o ba ti wa ninu sunnah, o ti wa ninu Iwe Olóhun Allah Qoba Abiyi julę, ati Qoba ti O gbɔn-n-gbɔn.

Ęyin ɔmɔ iya ęsin, ti eleyi ba ti fidı mulę lødę yin, nje Anobi - ki ikę ati ọla Olóhun maa ba a - wa papoda bi, ti nkankan si şeku ninu ohun ti o le mu eyan sunmɔ Olóhun Qoba Aleke Ọla ninu ęsin ti ko si şe alaye rę?

Laye laye Anobi - ki ikę ati ọla Olóhun maa ba a - şe alaye gbogbo ęsin, yala pęlu ɔrɔ ęnu rę ni, abi pęlu işesi rę ni, abi ifi ɔwɔ si i rę ni, o le ję pe ohun lo sɔ ọ, abi ki o ję idahun si ibeere.Ati pe nigba mii, Olohun a maa gbe larubawa oko lati ɔna ti o jin dide, ki o le wa bi ojişé Olóhun - ki ikę ati ọla Olóhun maa ba a - leere nipa nkankan lori awọn ɔrɔ ęsin, eyi ti awọn saabe ti wọn dunned mɔ ojişé Olóhun - ki ikę ati ọla Olóhun maa ba a - ko ki n bi i leere, fun idi eyi, inu awọn saabe ma ndun ki larubawa oko wa bi Anobi - ki ikę ati ọla Olóhun maa ba a - leere nipa awọn ɔrɔ ęsin.Eyi, yio maa juwe fun ọ pe Anobi - ki ikę ati ọla Olóhun maa ba a - ko fi nkankan silę ninu ohun ti awọn eeyan ni bukaata si ninu ijɔsin wọn, ati ibanilo papɔ wọn, ati şise ęmi wọn ayafi ki o ti şe alaaye rę, ohun ti yi o ję atona rę nibi eyi ni ɔrɔ Olóhun ti o sɔ pe:"Ni oni, mo ti pe ęsin yin fun yin ati pe mo si ti pari idékun mi le yin lori, ati pe mo si ti yönü si Isilaamu fun yin ni ęsin"(Al'Maa'idah 3)Ti eyi ba rınlę ni ɔdɔ rę iwɔ musulumi, mɔ pe gbogbo ęni ti o ba da adadaalę kan ninu ęsin Olóhun, koda ki erongba rę o da, adadaalę rę yii, toun ti bi o şe ję anu, o tun ję ifi ęnu aayę

kan eşin Allah, Qba Abiyi ati Qba ti O gbọn-n-gbọn, bakannaa pipe Ọlǫhun Allah ni Opurọ ni pēlu; tori pe Ọlǫhun Allah ti sọ pe:"Ni oni, mo ti pe eşin yin fun yin"

Nitori pe oluda adadaalẹ sinu eşin yii, bi igba ti o jẹ wípe ohun ti o sọ ni pe: dajudaju eşin o tii pe; tori pe o ku awọn ofin (Ilana) eyi ti oun şe adadaalẹ rẹ, lati le fi sunmọ Ọlǫhun Qba Abiyi ti O gbọn-n-gbọn.

Ninu nkan ti o şeni ni eemọ julọ ni pe, ki ọmọniyan o da adadaalẹ nipa paapa Ọlǫhun Allah Qba Abiyi ti O si gbọn-n-gbọn, ati ninu awọn oruko Rẹ ati awọn iroyin Rẹ, ki iru eni bẹẹ o wa maa sọ pe: oun şe eyii lati fi gbe Ọlǫhun tobi ni, ati lati fi şe afomọ Ọlǫhun, ati lati fi şe amuşe ɔrọ Ọlǫhun ti O sọ pe:"E ko gbodò mu orogun pēlu Ọlǫhun , ti ẹyin naa si mọ bẹẹ"(Al-Bakorah 22)lwọ na oo şe eemọ nibi eyi, nipa dida adadaalẹ sinu eşin Ọlǫhun, ni eyi ti o ni ajoşe pēlu paapa Ọlǫhun, ni eyi ti awọn eni isaaju eşin wa o şe rara, bakannaa awọn asiwaju (awọn alaşẹ) na o şe e rara, ki iru eni bẹẹ o tun wa maa sọ pe: oun ni oluşe afomọ Ọlǫhun, olugbe Ọlǫhun tobi, oluşe amulo ɔrọ Ọlǫhun Qba Aleke Qla ti O sọ pe:"E ko gbodò mu orogun pēlu Ọlǫhun".Ati pe ẹniti o ba yapa si eyi, olufi Olohung we edata ni, oluşe afijo Ọlǫhun pēlu edata ni ati ohun ti o jọ bẹẹ ninu awọn alaşẹ buruku.

Bakanna yi o tun şe o ni eemo, ki o ri awọn ti won da adadaalẹ si inu eşin ni ohun ti ko ki nṣe ara rẹ, nipa ojışe Ọlǫhun - ki iké ati ọla Ọlǫhun maa ba a - won yio si maa pe apemora wípe awọn ni olunifẹ ojise Olohung, ati pe awon ni olupataki ojışe Ọlǫhun (olugbe e tobi) - ki iké ati ọla Ọlǫhun maa ba a - ati pe ẹniti ko ba ti şe ikunlọwọ pēlu won nibi adadaalẹ won yii, olubinu si ojışe Ọlǫhun – ki iké ati ọla Ọlǫhun maa ba a – ni iru eni bẹẹ, ati ohun ti o yato si eyi ninu awọn alaşẹ ti o buru, eleyi ti won yio maa fi pe iru eni ti ko ba ti wa pēlu won nibi adadaalẹ won nibi ohun ti o nii şe pēlu ojışe Ọlǫhun.

Ninu ohun ti o tun şe ni leemə ni pe iru awon eeyan yii, nigba
ti wọn nşe adadaalé sinu ofin eşin ti ojişə Olóhun mu wa, ni
nkan ti ko si ninu rę, wọn yio maa sọ pe awon ni olugbe ojişə
Olóhun tobi (olupataki rę), awon wonyii lai şe iyemeji wọn gba
iwaju Olóhun ati ojişə rę, Olóhun Oba si ti sọ pe: "Eyin
olugbagbọ ododo, e ko gbodó maa bẹ niwaju Olóhun ati ojişə
Rę, e bérú Olóhun Allah, dajudaju Olugbọ ati Olumọ ni
Olóhun".(Al-Hujuraat)

Eyin ọmọ iya eşin: mo n bi yin leere, mo si n fi Olóhun bẹ yin,
ati pe mo si fę ki idahun si ibeere na o wa lati ọkan yin, ko ki
nşe itara yin fun eşin, ki idahun naa o wa lati inu ohun ti eşin
yin sọ , ko ki nşe lati ibi mimaa kóṣe yin si awon asaaju yin.

Kini e fę sọ nipa ἐντὶ o nşe adadaalé sinu eşin Olóhun, ni
ohun ti ko si ninu rę, yala ni ohun ti o jemə paapa Olóhun ni
ati awon iroyin Rę ati awon oruko Rę, abi Ohun ti o jẹ mọ
ojişə Olóhun - ki iké ati ola Olóhun maa ba a - lęyin naa ti wọn
tun wa nsọ wipe: Awon ni olugbe Olóhun tobi ati ojişə Rę. Njé
awon wonyi tọ si ki wọn jẹ olugbe Olóhun tobi ati ojişə Rę?

Abi awon eeyan (ijo) ti wọn o yẹ ti wọn o gbo ni ohun ti o se
deede ori ọmọ-ika kuro lori ofin Olóhun, ti wọn nsọ pe, a gba
ohun ti o wa ninu ofin Olóhun gbo, a si tun gba ohun ti o sọ
fun wa ni ododo, a gbo ọ, a si tèle e ni deede ohun ti Olóhun
pa wa ni aşe rę, ati ohun ti o kó fun wa, wọn si maa nsọ pe,
ohun ti shariah (Ofin) Olóhun o ba ti sọ, a wa kora duro kuro
nibę, a o si nii de idı e, ati pe ko tọ fun wa ki a maa gba iwaju
Olóhun ati ojişə Rę, ati pe ko tọ fun wa ki a maa sọ ohun ti kii
şे ara eşin Olóhun sinu eşin Olóhun. Ewo ninu awon mejeeji
ni o ni ife Olóhun ati ojişə Rę Iododo ati pe ewo lo nşe titobi
Olóhun ati ojişə Rę ni ti ododo?

Ko si iyemeji nibę pe awon ti wọn so pe a gba Olóhun gbo, ati
pe a gba ohun ti O sọ fun wa ni ododo, a gbo ọ, a si tèle ohun
ti O pa wa laşę rę, wọn tun sọ pe: a ko ara duro a si kuro
patapata nibi ohun ti wọn kó fun wa, wọn tun sọ pe: awa o to
bę lati şe afikun si ofin Olóhun, ni ohun ti ko si nibę rara, abi

ki a wa şe adadaalé sinu eşin Olóhun leyti kii şe ara rę. Ko si iyemeji nibę wípe awon eleyi, awon ni won mō iwon ara won,
ti won si mō pataki eni ti O da won, awon eyii ni won şe
igbetobi Olóhun Oba Aleke ola, ati ojışe Rę - ki ikę ati ola
Olóhun maa ba a - awon eyii ni won fi ife ododo han si Olóhun
ati ojışe Rę -ki ikę ati ola Olóhun maa ba a.

Ko ki nşe awon oluda adadaalé si inu eşin Olóhun, ni ohun ti
ko si nibę, ninu adisókan (AQEEDAH) abi ɔrɔ sisɔ, abi işe
şişe, iwɔ yio şe eemɔ lati ara awon ijo kan ti won mō ɔrɔ ojışe
Olóhun ti o sọ pe:"O di ɔwɔ yin, ki e jina si mimaa şeda ohun
ti ko ki nşe ara eşin sibę; tori pe gbogbo idasile pata adadaalé
ni (bid'ah) ati pe gbogbo adadaalé pata ɔna anu ni, gbogbo
ɔna anu, inu ina lo si nlö".Ti won si mō pe dajudaju ɔrɔ rę ti o
sọ pe "Gbogbo adadaalé" Gbolohun ti o sọ pe "gbogbo" o ko
gbogbo nkan sinu patapata, irinşe ti o ko gbogbo nkan sinu
ni.GbogboEni ti o sọ gbolohun alakotan yii - ki ikę ati ola
Olóhun maa ba a - o ni mimɔ ohun ti gbolohun naa da le lori,
oun ni eni ti o da lahon julɔ, oluşe işiti fun ni julɔ ni i, ko si nii
sọ nkankan ayafi ki o gbero itumɔ rę, ti o ba ri bę̄, a ję pe
nigba ti Anɔbi - ki ikę ati ola Olóhun maa ba a- sọ pe:Gbogbo
adadaalé pata anu niOhun ti o nsɔ ye e, o si mō itumɔ ohun ti
o nsɔ, ɔrɔ yii wa lati ɔdɔ rę ki o le ję işiti ti o pe fun awon ijo rę
ni.Ti awon nkan męta yii ba ti le pe si ara ɔrɔ: İşiti ti o pe ati
erongba, alaye ti o yanju yekeyeke, imɔ pęlu oye ti o pe, o
ntumɔ si pe ɔrɔ naa ohun ti nda le lori ni won gbalero. Şe
leyin alaye yi, leyin akotan yii, nję o wa tun tɔ ki a pin
adadaalé si ɔna męta abi ɔna marun bi?

Lailai, eleyi ko ni alaafia, ati wípe ohun ti apakan awon alufaa
maa npe apemɔra rę wípe dajudaju adadaalé kan nbę ti o
dara, ko le yę kuro nibi işesi meji:

Ki o ma ję adadaalé, şugbɔn oun ro pe adadaalé ni i
ki o ję adadaalé, ti o si ję nkan ti o buru, şugbɔn ko mō nipa
aburu rę

Gbogbo ohun ti wọn ba ti wa pe apemora wípe o jé adadaalé ti o dara, idahun rẹ ni eleyii. Lori eleyii, ko si ibuwôle fun awon aladadaalé lati sọ apakan ninu awon adadaalé wọn di adadaalé ti o dara, ti ida ti o mu yi si wa lówo wa lati ọdò ojíṣe Olohung - ki iké ati ola Olohung maa ba a.Gbogbo adadaalé pata anu niDajudaju ida ti o mu yii, wọn şe e ni ile-işé ije Anòbi ati iranşé, wọn ko şe e ni ile-işé eyi ti o doju ru, şugbón wọn şe e ni awon ile-işé ije Anòbi. Anòbi - ki iké ati ola Olohung maa ba a - si rọ ọ ni riṛo eyi ti o de ogongo yii, ko wa rorun fun eni ti iru ida ti o mu yii wa ni ọwó rẹ, ki ẹníkéni wa doju kọ ọ pélù adadaalé kan, ti yio wa maa sọ wípe dajudaju adadaalé naa r̄ewa ti ojíṣe - ki iké ati ola Olohung maa ba a - si nsò wípe:Gbogbo adadaalé pata anu niO wa da bi eni wípe mo nfura mọ wípe dajudaju nkankan nbe ninu ẹmí yin ti nsò pe kini ohun ti o fè sọ nipa alaşé muumini ti nṣe Umar ọmọ Khattaab - ki Olohung ba wa yön si i - ti a fi maa n şe kongé ohun ti o jé ootó nigba ti o pa Ubayyi ọmọ Ka'b ati Tamiim Ad-Daari laşé pe ki wọn o maa kirun fun awon eeyan ninu Ramadan, Umar wa jade ti awon eeyan si wa léniti wọn kojo løyin imaamu wọn, ni o wa sọ bayi pe:Mandala adadaalé yii, ati wípe irun ti wọn maa nsun løyin igbati wọn ba ti ki i tan o lòla ju eyiti wọn dide ki lò.Idahun lori eleyii ṣona meji ni.Ṣona akókó : oun ni wípe ko tọ fun ẹníkankan ninu awon eniyan ki o tako ọrò ojíṣe - ki iké ati ola Olohung maa ba a - pélù eyikeyi ọrò, ko gbodò tako o pelu ọrò Abubakar, eyi ti o jé wípe oun ni o ni ola ju ninu ijo løyin Anòbi rẹ, tabi ọrò Umar eyi ti o jé ẹnkeji ijo yii løyin Anòbi rẹ, tabi ọrò Uthman, eni ti o jé wípe oun ni ẹníkéta ijo yii løyin Anòbi rẹ, tabi ọrò Aliyy, eni ti o jé wípe oun ni enikerin ninu ijo yii løyin Anòbi rẹ, tabi ọrò ẹníkéni yato si wọn; torí dajudadu Olohung Qba ti ola Rẹ ga ju lò nsò bayi wípe :"ki awon ti wọn nṣeri kuro nibi aşé rẹ, ki wọn şora wọn, ki adanwo ma baa kan wọn tabi iya eleta elero".(An-Nuur 63)Imam Ahmad - ki Olohung ba wa kẹ e - sò wípe :"Njé o mọ ohun ti njé adanwo?Adanwo naa ni imu orogun mọ ipe Olohung Qba, o şe e şe fun un ti o ba da apa kan ọrò Anòbi - ki iké ati ola Olohung maa ba a - pada, ki

nkankan ninu iyekuro loju qna bo sinu okan re, ki o si parun.O pariQmø Abbaas - ki Qlohung ba wa yonu si awon mejeeji - so pe:Yio sumo ki okuta o maa ro le yin lori lati sanmø. Mo nsø pe ojise Qlohung - ki iké ati ola Qlohung maa ba a - so pe, eyin si nsø pe Abubakar ati Umar so pe.Qna keji: dajudaju awa mo ni imo amodaju wipe dajudaju alasé awon muumini ti nse Umar omø Khattaab - ki Qlohung ba wa yonu si i - ninu eni ti o le koko nibi gbigbe orø Qlohung Qba tobi ati orø ojise Re - ki iké ati ola Qlohung maa ba a. Ati pe oun si je eni ti o gbajumo pélumimaa duro lenu aala Qlohung Qba ti ola Re ga, titi ti o fi je eniti won nroyin re pe dajudaju oun je olukoraro nibi orø Qlohung Qba ti Qla Re ga, ati pe itan arabinrin ti o tako o - ti itan naa ba ni alaafia – nipa fifi gbedeke le awon owo ori, itan yii kii şe aimo fun opolopo, nigba arabinrin yii tako o nibi orø Qlohung Qba ti Qla Re ga ti o so pe“Ati wipe bawo ni eę şe gba a, ti o si je wipe ni ti paapaa apa kan yin ti de odata apa keji ati pe won si tun gba adehun ti o ni ipon lati odata yin”(An-Nisaa'

21)Ni Umar ba jawo kuro nibi ohun ti o gba lero nipa fifi gbedeke le awon owo ori.Şugbon itan yii, iwoye si wa nibi nini alaafia re, şugbon eyi ti a gba lero, oun ni şise alaye pe, dajudaju Umar je eniti o maa nkora duro nibi enu aala Qlohung Qba ti Qla Re ga, ti ko si ki nkaja re, ati pe ko wa to si Umar - ki Qlohung ba wa yonu si i - ti oun si je eniti o je, ki o wa yapa orø olori gbogbo éda ti nse Muhammad - ki iké ati ola Qlohung maa ba a - ki o si wa maa so nipa adadaalé kan peMandala adadaalé naa.Ki adadaalé yii, ki o wa je pe oun naa si ni eyi ti ojise Qlohung - ki iké ati ola Qlohung maa ba a - gba lero pélumgboholun re ti o so peGbogbo adadaalé pata anu niŞugbon ko si ibuyé fun wa ju wipe ki a so adadaalé (bid'ah) eyi ti Umar so nipa re pe mandala adadaalé yii, ki a so o kale lori adadaalé eyi ti ko ko si abé erongba Anobi - ki iké ati ola Qlohung maa ba a - pélumgboholun re ti o so pe:Gbogbo adadaalé pata anu niTori wipe Umar - ki Qlohung ba wa yonu si i - o njuwe pélumgboholun re ti o so pe "mandala adadaalé yii" ó ntoka si kiko awon eeyan jo si eyin imaamu eyókan leyin igba ti won ti je eni ti o fonka,Atipe, ipilé kiki irun Ramadan je

ohun ti o wa lati զdq ojışe Qłohun - ki ikę ati ąla Qłohun maa ba a. Atipe o fi eşę rinlę ninu Səhihi Bukhari ati Muslim, lati inu hadiithi Aaisha - ki Qłohun yönü si i – pe: “Dajudaju Anqobi - ki ikę ati ąla Qłohun maa ba a - kirun fun awon eeyan fun alę męta, o si lora lati jade si won ni alę elepękerin, o wa so bayi pe:Dajudaju emi nbęru pe ki won ma şe e ni őranyan leyin lori ti agara o fi wa da yin lati ki i.

Imam Ahmad - ki Qłohun ba wa kę e - so wípe :

“Nję o mo ohun ti nję adanwo?

Adanwo naa ni imu orogun mo ipe Qłohun Qba, o şe e şe fun un ti o ba da apa kan őro Anqobi - ki ikę ati ąla Qłohun maa ba a - pada, ki nkankan ninu iyekuro loju ąna bę sinu őkan rę, ki o si parun.

O pari

Omę Abbaas - ki Qłohun ba wa yonu si awon mejeeji - so pe:

Yio sumo ki okuta o maa rę le yin lori lati sanmo. Mo nsę pe ojışe Qłohun - ki ikę ati ąla Qłohun maa ba a - so pe, eyin si nsę pe Abubakar ati Umar so pe.

Ona keji: dajudaju awa mo ni imo amodaju wípe dajudaju alaşę awon muumini ti nşe Umar omę Khattaab - ki Qłohun ba wa yonu si i - ninu eni ti o le koko nibi gbigbe őro Qłohun Qba tobi ati őro ojışe Rę - ki ikę ati ąla Qłohun maa ba a. Ati pe oun si ję eni ti o gbajumo pelu mimaa duro lenu aala Qłohun Qba ti ąla Rę ga, titi ti o fi je eniti won nroyin rę pe dajudaju oun ję olukoraro nibi őro Qłohun Qba ti ąla Rę ga, ati pe itan arabinrin ti o tako o – ti itan naa ba ni alaafia – nipa fifi gbedeke le awon owo ori, itan yii kii şe aimo fun őpolopo, nigba arabinrin yii tako o nibi őro Qłohun Qba ti ąla Rę ga ti o so pe

"Ati wipe bawo ni ẹẹ şe gba a, ti o si jẹ wipe ni ti paapaa apa
kan yin ti de ọdọ apa keji ati pe wọn si tun gba adehun ti o ni
ipon lati ọdọ yin"

(An-Nisaa' 21)

Ni Umar ba jawo kuro nibi ohun ti o gba lero nipa fifi gbedeke
le awon owo ori.

Şugbon itan yii, iwoye si wa nibi nini alaafia rẹ, şugbon eyi ti a
gba lero, oun ni şise alaye pe, dajudaju Umar jẹ ẹniti o maa
nkora duro nibi ẹnu aala Oloahun Ḷoba ti Ḷola Rẹ ga, ti ko si ki
nkọja rẹ, ati pe ko wa tọ si Umar - ki Oloahun ba wa yönü si i -
ti oun si jẹ ẹniti o jẹ, ki o wa yapa ọrọ olori gbogbo edata ti nṣe
Muhammad - ki iké ati ola Oloahun maa ba a - ki o si wa maa
sọ nipa adadaalẹ kan pe

Mandala adadaalẹ naa.

Ki adadaale yii, ki o wa je pe oun naa si ni eyi ti ojise Oloahun -
ki iké ati ola Oloahun maa ba a - gba lero pẹlu gbolahun rẹ ti o
sọ pe

Gbogbo adadaalẹ pata anu ni

Şugbon ko si ibuyẹ fun wa ju wipe ki a sọ adadaalẹ (bid'ah)
eyi ti Umar sọ nipa rẹ pe mandala adadaalẹ yii, ki a sọ ọ kale
lori adadaalẹ eyi ti ko ko si abe erongba Anqobi - ki iké ati ola
Oloahun maa ba a - pẹlu gbolahun rẹ ti o sọ pe:

Gbogbo adadaalẹ pata anu ni

Tori wipe Umar - ki Oloahun ba wa yönü si i - o njuwe pẹlu
gbolahun rẹ ti o sọ pe "mandala adadaalẹ yii" ó ntoka si kiko
awon eeyan jọ si eyin imaamu ẹyokan lẹyin igba ti wọn ti jẹ
ẹni ti o fọnka,

Atipe, ipilẹ kiki irun Ramadan jẹ ohun ti o wa lati ọdọ ojise
Oloahun - ki iké ati ola Oloahun maa ba a. Atipe o fi ẹsẹ rinlé
ninu Söhiihu Bukhari ati Muslim, lati inu hadiithi Aaisha - ki

Olóhun yönü si i – pe: “Dajudaju Anóbi - ki iké ati ola Olóhun maa ba a - kirun fun awon eeyan fun alé mëta, o si lóra lati jade si won ni alé élékérin, o wa so bayi pe:

Dajudaju emi nbéru pe ki won ma şe e ni oranyan leyin lori ti agara o fi wa da yin lati ki i.

Ati wípe kiki irun oru ninu Ramadan ni akójopó (jamaahaa) ninu sunnah ojíşé ni i - ki iké ati ola Olóhun maa ba a. Ati pe Umar wa pe e ni adadaalé, pélú iwoye si pe dajudaju Anóbi - ki iké ati ola Olóhun maa ba a - nigba ti o gbe ikirun yen ju silé, awon eeyan béré si ni pin yéléyélé, ückenrin kan yio dide ki i funra ré, ati wípe ückenrin kan yio ki i ti enikan o si wa pélú ré, ati wípe eeyan kan yio ki i ti ückenrin meji o si wa pélú ré, ati ikó ati akójopó awon eeyan ninu mosalasi, ni alaşé awon muumini ti nse Umar - ki Olóhun ba wa yönü si i - wa wo o pélú iwoye ré ti o tó, ti o si tóna pe ki oun ko awon eeyan jö si eyin imaamu ęyo kan. Işesi yii waye pélú iwoye si pe awon eeyan ti fónka siwaju adadaalé, ati pe o jé adadaalé kan ti o jé ti iwoye si ti o jé ti işe afiti, kii şe adadaalé pónbele ti o jé ti idasilé kan ti Umar da a silé - ki Olóhun ba wa yönü si i - tori pe sunnah yii jé nkan ti o ti wa téle ni asiko ojíşé - ki iké ati ola Olóhun maa ba a. O jé sunnah şugbón awon eeyan gbe e ju silé lati asiko ojíşé - ki iké ati ola Olóhun maa ba a - titi ti Umar fi da a pada - ki Olóhun ba wa yönü si i. Pélú fifi oju opo yi kalé, ko rorun lailai ki awon aladadaalé, ki won wa ri abayo latara örü Umar yii fun oun ti won fi oju daadaa wo ninu adadaalé won.

Ati wípe, olusoró kan lee so bayi pe: Awon nkankan nbé ti won da silé, ti awon musulumi si téwó gba a, ati wípe ti won si fi nse işe şe, ati wípe ti awon nkan yii ko jé awon nkan ti a mó ni asiko Anóbi - ki iké ati ola Olóhun maa ba a - gégé bii awon ile ekó ati işe awon tira ati awon nkan ti o jé bęę. Ati wípe adadaalé yii, awon musulumi fi oju daadaa wo o, won si fi işe şe. Ati wípe won ri i pe ninu awon işe daadaa ni o wa, bawo wa ni a şe fe şe akójopó laarin eleyi ti o fe jé wípe o jé

ohun ifenuko le lori laarin gbogbo musulumi ati gbolohun
asiwaju gbogbo musulumi ati Anobi awon musulumi ati ojiş
Qloahun Qba agbanla aye - ki iké ati ọla Qloahun maa ba a - ti o
so pe: Gbogbo adadaalé pata anu nildahun ni pe: ki a so pe
eleyii ni ti ohun ti nşele, kii şe adadaalé (bid'ah), şugbon eleyi
je ategun lo sibi ohun ti a şe lofin. Ati wipe awon ohun ategun
maa nyato pəlu yiyo awon aaye ati asiko, ati wipe ninu
awon oju opo ti won ti fi rinle ni pe dajudaju awon ohun
ategun, o ni idajo ohun ti a gba lero. Awon ategun ohun ti a şe
lofin, ohun ti a şe lofin ni oun naa, ati wipe awon ategun ohun
ti a ko şe lofin, oun naa kii şe ohun ti a şe lofin, bi ko şe wipe
awon ategun ohun ti o je eewo, oun naa je eewo, atipe
dajudaju ti ohun ti o dara ba ti je ategun lo sibi ohun aburu,
oun naa ti di aburu, ti a ko ọ. Teti si oro Qloahun Qba ti O
gbon-n-gbon, ti o so pe: "Ati wipe, eyin e ma şe maa bu awon
ohun ti won nkepe yato si Qloahun Qba Allah , ti awon a wa lo
maa bu Qloahun Qba Allah ni ti ikoja aaye laini
imó".(Al-An'aam 108)

Gbogbo adadaalé pata anu ni

Idahun ni pe: ki a so pe eleyii ni ti ohun ti nşele, kii şe
adadaalé (bid'ah), şugbon eleyi je ategun lo sibi ohun ti a şe
lofin. Ati wipe awon ohun ategun maa nyato pəlu yiyo awon
aaye ati asiko, ati wipe ninu awon oju opo ti won ti fi rinle ni pe
dajudaju awon ohun ategun, o ni idajo ohun ti a gba lero.
Awon ategun ohun ti a şe lofin, ohun ti a şe lofin ni oun naa,
ati wipe awon ategun ohun ti a ko şe lofin, oun naa kii şe ohun
ti a şe lofin, bi ko şe wipe awon ategun ohun ti o je eewo, oun
naa je eewo, atipe dajudaju ti ohun ti o dara ba ti je ategun lo
sibi ohun aburu, oun naa ti di aburu, ti a ko ọ. Teti si oro
Qloahun Qba ti O gbon-n-gbon, ti o so pe:

"Ati wipe, eyin e ma şe maa bu awon ohun ti won nkepe yato
si Qloahun Qba Allah , ti awon a wa lo maa bu Qloahun Qba
Allah ni ti ikoja aaye laini imó".

(Al-An'aam 108)

Atipe imaa bu Qlōhun awon ɔṣebo kii şe ikoja aaye bi kii şe wípe eto ni, atipe o si tun laaye re, şugbon imaa bu Qlōhun gbogbo agbaye ikoja aala ni ko si si laaye re, o si tun je işe ɔta ati abosi, fun idi eyi, nigbati o je wípe imaa bu Qlōhun awon keferi ti o ni orinyin ninu ti je okunfa lo si ibi imaa bu Qlōhun Qba Adeda, eleyi so ɔ di eewo ati ohun ti a ko. Mo mu eri yi wa lori wípe dajudaju awon ategun maa n ni idajo awon erongba ni. Atipe awon ile-ekpo ati pipin imo ati şise tira, bi o ti le je pe adadaalé ni ti ko si ni igba aye Anabi – ki iké ati ola Qlōhun maa ba a – lori ojuponna yi, amo kii şe erongba, bi kii şe pe ategun lasan lo je, atipe awon ategun si niyi won maa ngba idajo ti nbé fun awon erongba.

Fun idi eyi ti ẹnikan ba ko ile-ekpo kan lati fi maa ko awon eeyan ni imo ti o je eewo, ohun ti o ko naa eewo ni, ti o ba si ko ile-ekpo kan lati fi maa ko awon eeyen ni imo ofin ẹsin, ohun ti o ko naa ba ofin mu.

Ti olusoro kan ba wa so pe: bawo ni o se fe fo esi si gbolohun Anabi – ki iké ati ola Qlōhun maa ba a – ti o so pe: Eniti o ba la oju ona daada kan sinu ẹsin Islaam, yio gba esan re ati esan eniti o ba şe e titi di ojo igbedide. Itumo "SANNA" si ni "SHARAH": iyen ni pe: o şofin. Esi ni pe: eniti o so pe Eniti o ba la oju ona daada kan sinu ẹsin Islaam Oun naa lo so pe: Gbogbo adadaalé pata anu ni Ko wa rórun ki gbolohun kan o wa lati ɔdó olododo eniti a ngba a lodo ki gbolohun mii wa pe e niro, ko si tun rórun ki ɔro ojişé Qlōhun – ki iké ati ola Qlōhun maa ba a – o tako ara won lailai, ko si tun rórun ki o da lori itumo kan pélú atako lailai, eniti o ba lero wípe ɔro Qlōhun ti O ga abi ɔro ojişé Re - ki iké ati ola Qlōhun maa ba a – tako ara won ki o yaa tun un wo; toripe dajudaju ero yi nwa boyá latari adinku lati ɔdó re, tabi latari aseeto re, atipe ko rórun ki atako o wa ninu ɔro Qlōhun ti O ga tabi ɔro ojişé Re - ki iké ati ola Qlōhun maa ba a – lailai. Ti o ba wa ri be, ajépe alaye aisi atako hadiith: Gbogbo adadaalé pata anu ni Fun hadiith Eniti o ba la oju ona daada kan sinu ẹsin Islaam Dajudaju Anabi – ki iké ati ola Qlōhun maa ba a – nsó

pe: Èniti o ba la oju ọna sinu èsin Islaam Atipe awọn adadaalẹ ko si ninu Islaam, o tun wa nsø pe: daadaa Adadaalẹ si niyi kii şe nkan ti o da, atipe iyato nbe nibi lila ilana ati dida adadaalẹ.

Èniti o ba la oju ọna daada kan sinu èsin Islaam, yio gba èsan rẹ ati èsan èniti o ba şe e titi di ojọ igbedide.

Itumọ "SANNA" si ni "SHARAHÀ": iyen ni pe: o şofin.

Esi ni pe: èniti o sọ pe

Èniti o ba la oju ọna daada kan sinu èsin Islaam

Oun naa lo sọ pe:

Gbogbo adadaalẹ pata anu ni

Ko wa rɔrun ki gbolohun kan o wa lati ɔdọ olododo èniti a ngba a lododo ki gbolohun mii wa pe e niro, ko si tun rɔrun ki ɔrọ ojiṣe Ọlọhun – ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a – o tako ara wọn lailai, ko si tun rɔrun ki o da lori itumọ kan pēlu atako lailai, èniti o ba lero wípe ɔrọ Ọlọhun ti O ga abi ɔrọ ojiṣe Rẹ - ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a – tako ara wọn ki o yaa tun un wo; toripe dajudaju ero yi nwa boyá latari adinku lati ɔdọ re, tabi latari aseeto rẹ, atipe ko rɔrun ki atako o wa ninu ɔrọ Ọlọhun ti O ga tabi ɔrọ ojiṣe Rẹ - ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a – lailai.

Ti o ba wa ri bẹ, ajépe alaye aisi atako hadiith:

Gbogbo adadaalẹ pata anu ni

Fun hadiith

Èniti o ba la oju ọna daada kan sinu èsin Islaam

Dajudaju Anabi – ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a – nsø pe:

Èniti o ba la oju ọna sinu èsin Islaam

Atipe awọn adadaalẹ ko si ninu Islaam, o tun wa nsø pe:
daadaa

Adadaalẹ si niyi kii şe nkan ti o da, atipe iyato nbę nibi lila
ilana ati dida adadaalẹ.

Idahun mii si tun nbę leyiti ko si laifi ninu e: oun ni wipe itumọ
eniti o ba la ilana ni pe eniti o ba ta ilana kan ti o ti wa nilę telle
ji, leyiti o je wipe o ti di aisi telle ti o wa ta a ji, lori eleyi ilana yi
yio je afikun ti ko kari— gęęębi adadaalẹ naa se je afikun ti ko
kari – si օdօ eniti o ta ilana kan ji leyin igbatı won ti gbe e ju
silę

Idahun kęta mii tun wa ti okunfa hadiith yi ntęka si i, oun naa
ni itan awọn ikö kan ti won ko ara won lę si օdօ Anabi – ki ikę
ati əla Qłohun maa ba a – ti won si n bę ninu ipo ti o lekoko
latara ifunpinpin, Anabi – ki ikę ati əla Qłohun maa ba a – wa
pepe sibi titore aanu fun won, ni arakunrin kan lati inu awọn
ansoqori wa wa pęlu igbanu kan ti fadaka wa ninu rę ti o
sunmę ki o wuwo ni օwɔ, o si gbe e si օwɔ ojise - ki ikę ati əla
Qłohun maa ba a – ni oju Anabi – ki ikę ati əla Qłohun maa ba
a – wa bęre si n nkę mənamona latari idunnu ati ayo, o wa so
pe: Eniti o ba la oju əna daada kan sinu əsin Islaam, yio gba
əsan rę ati əsan eniti o ba şe e titi di օjօ igbedide. Nibi yi itumọ
“SANNU” maa je lila əna işe ni ti şise ti kii şe şise ofin,
itumọ Eniti o ba la oju əna daada kan sinu əsin Islaam Eniti o
ba şe e lati mu u lo ti kii şe lati se e lofin; toripe dajudaju şise
nkan lofin eewo ni Gbogbo adadaalę pata anu ni

Eniti o ba la oju əna daada kan sinu əsin Islaam, yio gba əsan
rę ati əsan eniti o ba şe e titi di օjօ igbedide.

Nibi yi itumọ “SANNU” maa je lila əna işe ni ti şise ti kii şe şise
ofin, itumọ

Eniti o ba la oju əna daada kan sinu əsin Islaam

Eniti o ba şe e lati mu u lo ti kii şe lati se e lofin; toripe
dajudaju şise nkan lofin eewo ni

Gbogbo adadaalé pata anu ni

Ki o ya lọ mọ iwó ọmọ-iya mi wípe dajudaju imaa télẹ ofin ésin
gégébi o şe wa ko lee ti fi ẹsé walé ayaafi ti işe naa ba wa ni
ibamu si ofin ésin níbi awon alamori méfa kan:

Alakoko: okunfa, ti ọmóniyan ba sin Olóhun ni ijósín pélu
okunfa ti ko ba ofin ésin mu, adadaalé ti aa da pada fun éniti o
ni i ni, aperé rẹ ni pe apakan ninu awon eeyan maa nji ni oru
ojo kétadinlögbon ninu osu Rajab pélu éri wípe o jé oru ti won
mu ojísé Olóhun – ki iké ati ola Olóhun maa ba a – gun
sanmó, ki eeyan o si ji loru ijósín ni, sugbón nigbatí won ti fi
okunfa yi kun un o ti di adadaalé; toripe o ti mọ ijósín yi lori
okunfa kan ti ko fi ẹsé mulé ninu ofin ésin. Atipe iroyin yi – ki
ijósín o ba ofin ésin mu níbi okunfa – alamori kan ti o şe patakí
ni ti ọpolopó adadaalé maa fi oju han latara rẹ, ninu ohun ti
awon eeyan maa nlero wípe ilana Anabi ni, ti ko si si ninu
ilana Anabi.

Elekeji: Iran, ko si ibuyé ti ijósín o fi ni ba ofin ésin mu níbi
iran rẹ, ti ọmóniyan kan ba sin Olóhun pélu ijósín kan ti won o
şe irun iran ijósín naa lofin, ko nii jé atewogba, aperé rẹ ni ki
enikan o pa ésin fun ileya, ileya rẹ o ni alaafia; toripe o ti yapa
ofin ésin níbi iran, atipe ileya o nii maa jé pipa ayaafi lati inu
awon éranko an'aam, awon naa ni Rakunmi, Maalu,
Aguntan/Ewuré.

Elekéketa: Odiwón, ti ọmóniyan kan ba şe alekun irun lori irun
oranyan, a a sò pe: adadaalé ti a a ni tewogba ni eleyi; toripe
o ti yapa ofin ésin níbi odinwón, ninu wípe nkan tun wa fi oju
han kedere ni ki ọmóniyan o ki irun Zhuh'r lapéré ni rakaah
maarun, dajudaju irun rẹ o ni alaafia pélu ipanupo awon alufa
ésin.

Elekékerin: Qna ti a n gba şe nkan, ti enikan ba şe aluwala ti o
wa béré pélu fifó ẹsé rẹ mejeeji, løyin na pipa ori rẹ, løyin na
fifó ọwó rẹ mejeeji, løyin na oju rẹ, aa sò pe: aluwala rẹ ti
baje; toripe o ti yapa ofin ésin níbi qna ti a n gba şe nkan.

Elekekarun: Igba, ti enikan ba pa eran ileya ni ojo akokó osu dhul-hijjah, won o ni tewogba ileya na latari wipe o ti yapa ofin esin nabi igba. Mo wa gbó wípe apa ninu awon eeyan maa npa agutan/ewuré ninu osu Ramadan lati fi şe ijosin fun Olóhun pélú ohun ti won pa, işesi yi adadaalé ni lori ojuponna yi; toripe ko si ohunkohun ti a le fi şe ijosin fun Olóhun pélú pipa ayaafi ileya ati eran adaaya ati eran ikomojade, amo pipa eran ninu osu Ramadan pélú nini adisókan wípe esan nbé lori pipa nkan naa gegebi pipa nkan ni ódun ileya, adadaalé ni.

Amo pipa nkan latari eran jije, eleyi letto.

Elekefe: Aaye, ti enikan ba ko ara ro nabi ti kii şe moşalaşı, dajudaju ikoraro rę o ni alaafia; toripe ikoraro o lee maa waye ayaafi ninu awon moşalaşı. Atipe ti obinrin kan ba sò pe mo gbero lati koraro ni aaye ikirun ninu ile, ikoraro rę o ni alaafia latari wípe o ti yapa ofin esin nabi aaye. Atipe ninu awon aperę ni ki enikan o gbero lati rókirika ile Olóhun ti o wa ri wípe aaye irókirika ti fun, ti o si ri wípe gbogbo ohun ti o yi i ka ti fun, ti o wa béré si ni nrókiraka ni eyin moşalaşı, irókiraka rę o ni alaafia; toripe aaye irókiraka ile Olóhun gangan ni. Olóhun ti O ga sò fun Ibrahim ti nše aayo Rę pe: Ki o si tun mó ile Mi fun awon ti won o maa rókirika rę. Suuratul Hajj, aaya: 26.

Ki o si tun mó ile Mi fun awon ti won o maa rókirika rę.

Suuratul Hajj, aaya: 26.

Ijosin o wa ni maa jé işe to daa ayaafi ti majemu meji ba pe sibe:

Alakokó: imókanga, Elekeje: titéle ilana ojişé, atipe titéle ilana ojişé o lee mulé ayaafi pélú awon alamori mèfa ti a ti sò tan laipé yi.

Atipe dajudaju emi nsò fun awon wónyi awon to şe wípe won ti fi adadaalé şe adanwo fun won, awon to şe wípe ero ɔkan won le daa ti won si tun ngberó daada, to ba jé wípe e gbero

dada, awa o mọ ọna kan ti o daa to ọna ἐni isaaju – ki Ọlọhun
yönü si gbogbo wọn.

Eyin ọmọ-iya mi, ẹ di ilana ojiṣẹ - ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba
a – mu pẹlu awọn eyin ọgan yin, ki ẹ si maa tọ oju ọna awọn
ἐniire to saaju, ki ẹ si wa lori ohun ti wọn wa lori ẹ, ki ẹ wa wo
o boyá iyéñ lee ko inira kankan ba yin?

Atipe mo nso– ti mo si n fi Ọlọhun wa işo kuro nibi ki nso nkan
ti mi o ni imọ nipa rẹ - wípe dajudaju waa ri ọpolopó ninu
awọn ti wọn ni ojukokoro lori awọn adadaalé lèniti maa n ẹse
imélé nibi awọn alamori ti o fi ẹsé rìnlé ninu ofin ἐsin ati awọn
alamori ti ijé sunnah rẹ fi ẹsé rìnlé, ti wọn ba ti wa yanju awọn
adadaalé yi wọn yio daju kọ awọn sunnah ti o fi ẹsé rìnlé pẹlu
pipa a ti, atipe gbogbo eleyi ninu abajade awọn inira ti awọn
adadaalé ni lori awọn ḥakan ni, atipe awọn adadaalé inira rẹ
lori awọn ḥakan nkan ti o tobi ni, atipe awọn ewu rẹ lori ara
nkan to buhaaya ni. Awọn ijó kan o si nii da adadaalé kan sinu
ἐsin Ọlọhun ayaafi ki wọn padanu ohun ti o ẹse deede rẹ ninu
sunnah tabi ohun ti o le ju u lọ, gégébi apakan ninu awọn
onimimọ ti wọn saaju ẹse sọ.

Sugbon ti ọmonian ba ti ni lèmi wípe olutele loun pe oun o ki
nṣe asofin, iyéñ a jẹ ki o maa bẹ fun un ipaya Ọlọhun ti o pe,
ati idirébẹ ati ifaragbole, ati imaa josin fun Oba gbogbo
agbaye, ati pipe itéle asiwaju awọn olupaya Ọlọhun ati oga
gbogbo ojiṣẹ, ati ojiṣẹ Oba gbogbo agbaye Muhammad – ki
iké ati ọla Ọlọhun maa ba a.

Dajudaju emi ndaju isiti mi kọ gbogbo ọmọ-iya mi to je
musulumi ti wọn nfi oju daada wo nkankan ninu awọn
adadaalé boyá o jẹ ohun ti o sopò mọ paapa Ọlọhun ni, tabi
orukọ Rẹ, tabi iroyin Rẹ, tabi nibi ohun ti o sopò mọ ojiṣẹ
Ọlọhun – ki iké ati ọla Ọlọhun maa ba a – ati imaa gbe e tobi,
ki wọn paya Ọlọhun ki wọn si jawó kuro nibé, ki wọn si mọ
alamori wọn pa lori titéle yato si dida adadaalé, lori imókanga
yato si ebó şise, lori sunnah yato si adadaalé, lori ohun ti
Ọlọhun Oba Oniké nifé si yato si ohun ti setaani nifé si, atipe

ki wọn woye si ohun ti yio de ba ọkan wọn ninu alaafia, ati iye,
ati ifayabalẹ, ati isinmi ọkan, ati imolẹ ti o tobi.

Mo wa nbẹ Ọləhun ti O ga ki O şe wa ni olufinimona ἑnitı wọn
ti mọna, ati awọn adari awọn eniire, ki O si tun tan imolẹ si
awọn ọkan pəlu igbagbọ ati imo, ki O si ma şe ohun ti a mọ ni
aluba lewa lori, ki O si mu wa tọ oju-ona awọn erusin Rẹ ti
wọn gba A gbọ Iododo, ki O si tun şe wa ninu awọn aayo Rẹ
awọn ti wọn paya Rẹ ati awọn ikọ Rẹ ti wọn ti jere. Ki Ọləhun
şe ikę ati ọla fun Anabi wa Muhammad ati awọn ara ile rẹ ati
awọn saabe rẹ lapapo.

“Isorø perengede lori pipe Shariah ati ewu dida adadaale”